

[פתיחת התפריט הראשי](#)

[עריכה](#)

מעקב אחרי דף זה

שקעה חמה

אברהם אליהו קפלן

השיר **תפילה**, המוכר יותר ב**מילותיו הראשונות**, **שקעה חמה**, חובר על ידי הרב **אברהם אליהו קפלן** (1889–1924) בשנת **1907** (תרט"ז). השיר מבטא את חיבוטי הנפש של עם צעיר הנמצא בתחילת דרכו, המגשש באפילה ומבקש למצוא מזור לנפשו המיוסרת. שיר זה הוא אחד משירי **ישיבות ליטא הבולטים**, ונחשב לאחד מערכי התרבות והמוסר הבולטים של הישיבות.

הרב אברהם אליהו קפלן היה מנגן ב**כינור ומלחין** שירים ופזמונים. שיר זה הוא אחד הנפוצים והבולטים שבשיריו. את השיר כתב המחבר בהיותו תלמיד ב**ישיבת סלבודקה**, והוא כבן שבע עשרה. השיר מושר כמנגינת השיר "**אני מאמין**" שנכתב בידי המשורר **שאל טשרניחובסקי** בשנת **1894**. רווחת הדעה כי מקור הלחן הוא בשיר רוסי עממי.

לשיר מספר נוסחאות, ובולטים בו הבדלי הגרסאות שבין הבית הראשון והאחרון של הפזמון. ייתכן שבמרוצת השנים שינה המחבר עצמו חלק ממילות השיר אותו כתב בצעירותו.

בשנת תשע"ה הוסיף **שלמה יהודה רכניץ**, פילנתרופ ומלחין חרדי מלוס אנג'לס מספר בתים מלאי תקווה המתכתבים עם הבתים המקוריים ומציגים את הניגוד לכל בית בשיר.

גרסאות השיר והבדלי הנוסח שבהם מוצגים להלן:

נוסח המקורי ^[1]	הנוסח המקובל	נוסח נוסף	נוסח שנכתב ע"י שלמה יהודה רכניץ
"שְׁקֵעָה חֲמָה שְׁקֵעָה נִפְשֵׁי בְּתֵהוּם יְגוֹנָה הָרֵב פָּיִם	"שְׁקֵעָה חֲמָה שְׁקֵעָה נִפְשֵׁי בְּתֵהוּם רְעִיזוֹנוֹת רַב	"שְׁקֵעָה חֲמָה שְׁקֵעָה נִפְשֵׁי בְּתֵהוּם רְעִיזוֹנֵי רַב	שקעה חמה שקעה נפשי בתהום יגונה הרב כים

<p>כי עומדה לפל היא במלחמתה את הבשר ואת הדם.</p> <p>זרחה חמה זרחה נפשי לקראת יוצרי כארי עורה</p> <p>שהחזיר בי בחמלה נשמתי</p> <p>באמונה רבה אודה בשמחה</p>	<p>פְּיָם כִּי נִלְאַתְהוּ הָיָא בְּמִלְחַמְתֵּיהּ עִם הַבְּשָׂר וְהַדָּם".</p>	<p>פְּיָם כִּי נִלְאַתִּי מִלְחָם אֶת מִלְחַמְתִּי עִם הַבְּשָׂר וְהַדָּם".</p>	<p>כִּי עוֹמְדָה לְפָל הִיא בְּמִלְחַמְתָּהּ אֶת הַבְּשָׂר וְאֶת הַדָּם"</p>
<p>ימי עוברים ימי כלים מבלי קחת מבלי תת אם לזאת קראת חיים</p> <p>אמר נא אלי מה זה מת.</p> <p>ימי חולפים ימי באים לא אירע רע אתה עמדי</p> <p>ומוצאך מצאו חיים לאדון הכל תת-כל שיש לי.</p>	<p>"יָמִים בָּאִים יָמִים הוֹלְכִים מִבְּלֵי קַחַת מִבְּלֵי תֵת הָאֵם לְזֹאת קָרְאתָ חַיִּים אָמַר נָא אֵלַי מָה זֶה מֵת".</p>	<p>"יָמִים בָּאִים יָמִים חוֹלְפִים^[2] מִבְּלֵי קַחַת מִבְּלֵי תֵת אֵם לְזֹאת קָרְאתָ חַיִּים אָמַר לִי אֵלַי מָה זֶה מֵת".</p>	<p>"יָמִי עוֹבְרִים יָמֵי פְּלִים מִבְּלֵי קַחַת מִבְּלֵי תֵת אֵם לְזֹאת קָרְאתָ חַיִּים אָמַר נָא אֵלַי מָה זֶה מֵת"</p>
<p>חוסה אלי כי לא אדע איכה אוכל כה לחיות</p> <p>האם לשכח כל ושמח או לזכר הכל ובכות.</p> <p>זאת אבקש לחיות כה לחסות תמיד בצילך</p> <p>לא לשכח תמיד ושמח</p>	<p>"וּמִי יוּכַל לְחַיּוֹת פְּכָה מִבְּלֵי הֶבִין אֶת הַכֹּל או לְשַׁכַּח וְלִשְׁמַח או לְזָכֵר הַכֹּל וְלִבְכוֹת".</p>	<p>"מִי יוּכַל לְחַיּוֹת פְּכָה מִבְּלֵי מְשִׁים אֶת כָּל זֹאת הָאֵם לְשַׁכַּח וְלִשְׁמַח או לְזָכֵר וְלִבְכוֹת".</p>	<p>"חוֹסֶה אֵלַי כִּי לֹא אֲדַע אֵיכָה אוֹכֵל כַּה לְחַיּוֹת הָאֵם לְשַׁכַּח כֹּל וּשְׂמִיחָה או לְזָכֵר הַכֹּל וּבְכוֹת"</p>

לזכור לדעת את מתנתך.			
<p>החייני אלי נא למחר אולי אפתר את החלום</p> <p>שקעה חמה עבים באים</p> <p>לילה עולה מן התהום.</p> <p>המשך לגמלי נחת ושלוה</p> <p>בתורה הקדושה אני עמל</p> <p>זרחה חמה זרחה נפשי</p> <p>החייני אלי עד ביאת גואל.</p>	<p>"החייני אלי עד למחר אולי אפתר את החלום שקעה חמה שקעה נפשי עבים באים פנה יום".</p>	<p>"החייני אלי עד למחר אולי אפתר את החלום שקעה חמה שקעה נפשי עבים באים פנה היום".</p>	<p>"החייני אלי נא למחר אולי אפתר את החלום שקעה חמה עבים באים לילה עולה מן התהום"</p>

קישורים חיצוניים עריכה

- ['שקעה חמה' - שירו של ר' אברהם אליהו קפלן באתר הזמנה לפיוט](#)
- , 19 בפברואר 2011
- [שקעה חמה' בביצוע של ר' אביש ברודט](#)
- <https://www.youtube.com/watch?v=YO7neIPLg-s> 2013
- [השיר עם הבתים החדשים שהוסיף שלמה יהודה רכניץ באתר יוטיוב](#)
- [קישור למילים לשיר עם הבתים החדשים שהוסיף שלמה יהודה רכניץ באתר אוצר זמירות](#)

הערות שוליים עריכה

- ¹ [כמופיע בספר המחבר **עקבי היראה**, עמ' קעא](#)
- ² ["א: ימים באים ימים שבים](#)

Nachum על-ידי נערך בפעם האחרונה לפני 4 חודשים

- [®]ויקיפדיה

- תצוגת מכשירים ניידים
- [תצוגת מחשבים](#)
- אלא אם כן נאמר אחרת [CC BY-SA 3.0](#) התוכן זמין לפי תנאי
 - [תנאי שימוש](#)
 - [פרטיות](#)

שים לב! אתר זה מכיל גם תכנים שאינם ראויים, יש לגלוש במשנה זהירות.